

УДК 657

І. Слив'як

(Гусятинський коледж Тернопільського національного технічного університету імені Івана Пулюя)

НОРМАТИВНО-ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ ОБОРОТНИХ АКТИВІВ В БУХГАЛТЕРСЬКОМУ ОБЛІКУ

При дослідженні питань обліку оборотних активів доцільно, перш за все, ознайомитись з нормативно-правовими актами, які регулюють здійснення бухгалтерського обліку оборотних активів суб'єктів господарювання. За умов переходу національної економіки до ринкової склалася ситуація, за якої методологія обліку (передбачена національними стандартами бухгалтерського обліку) не узгоджується з фінансовим законодавством, вступаючи з ним в протиріччя.

Перше й основне питання, що виникає при формуванні облікової політики щодо оборотних активів - це питання співвідношення нової методології бухгалтерського обліку і нормативно правових вимог. Необхідність найшвидшої адаптації до міжнародних стандартів бухгалтерського обліку [1] вимагає відповідної зміни нормативно-правових актів, які встановлюють правила ведення бухгалтерського обліку всіма суб'єктами господарських відносин.

При цьому, система бухгалтерських стандартів повинна регулювати виключно правила ведення обліку, а не господарські відносини. Визначаючи методи обліку, держава не повинна створювати перепони на шляху реалізації прав та зобов'язань суб'єктів господарювання.

Зміни в методиці бухгалтерського обліку та відповідних правових нормах не повинні випереджати та передбачати зміни в господарських відносинах. Правове регулювання зобов'язано створювати максимально сприятливі умови для розвитку господарських відносин економічного зростання.

На практиці часто викають колізії норм, які містяться у правових актах. Прикладом може бути внесення змін до Плану рахунків [2] і відповідних нормативних актів, без відповідної зміни положень (стандартів) бухгалтерського обліку. Але зміни у Плані рахунків вимагали змін у методології, яка визначається нормативно - правовими актами, в яких містяться загальні принципи організації та ведення обліку в Україні. Наслідки таких протиріч суттєво знизили очікуваний ефект від змін у Плані рахунків, що направлені на приведення вітчизняної нормативної бази до міжнародних стандартів.

Неповне розуміння значення й завдань облікової політики суб'єктами господарювання щодо оборотних активів призводить до законодавчої неврегульованості багатьох питань бухгалтерського обліку. Але реформи в системі нормативно-правового регулювання бухгалтерського обліку мають відбуватися послідовно і відображати зміни в економічних відносинах. Крім того, зміни бухгалтерської нормативно-правової бази слід здійснювати послідовно змінюючи спочатку Закони України, а потім — відповідні підзаконні акти.

З огляду на викладені положення, вважаю за доцільне виділити новий інститут фінансово-правового регулювання бухгалтерського обліку - бухгалтерського права та систематизувати законодавчі акти, що регулюють здійснення бухгалтерського обліку.

Література:

1. Міжнародні стандарти бухгалтерського обліку 2000: Пер. з англ. за ред. Ф.Голова. - К.: Федерація професійних бухгалтерів і аудиторів України, 2008.-1272 с.
2. План рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій затверджений наказом МФУ від 30.11.99р. № 291.